

Til § 2.

Bestemmelserne svarer til § 2 i den gældende udlånslov, bortset fra forannævnte ændringer af maksimumsbeløbene og de ligeledes nævnte forslag til ny regler i paragraffens stk. 1 g og stk. 2.

Til § 3.

Bestemmelserne svarer til § 3 i den gældende udlånslov, bortset fra den tilføjelse, der er foreslået ved indsættelse af det ny stk. 4, hvorved der søges tilvejebragt udtrykkelig hjemmel for den af praktiske hensyn tilvejebragte ordning, hvorefter der til og med den termin, der følger nærmest efter, at lånets rente- og afdragspligtige beløb er anvist fuldt ud, alene beregnes rente af de udbetalte lånerater.

I paragraffens stk. 5 foreslås ordene: „60 år efter lånenes anvisning“ ændret til: „60 år efter brugets oprettelse“. Baggrunden herfor er, at oprettelsesfinansåret altid vil fremgå af det på ejendommen tinglyste pantebrev, medens den ved 60 års fristens udløb værende ejer af bruget næppe i almindelighed vil have umiddelbar mulighed for selv at fastslå tidspunktet for lånets anvisning.

Til § 4.

I paragraffens stk. 1, 1. pkt., er foretaget en mindre ændring, hvorved det i § 2, stk. 2, foreslåede særlige lånebeløb til supplerende tekniske installationer inddrages under det samlede lån.

Endvidere foreslås den i den gældende udlånslovs § 4, stk. 2, 2. pkt., indeholdte bestemmelse om sammenlægning af ny og ældre lån slettet og erstattet med den som sidste punktum i samme stykke indsatte bestemmelse om ny låns forening med ældre statslån i ejendommen. Denne ændring tager navnlig sigte på at tilvejebringe udtrykkelig hjemmel for administrationen til i forbindelse med ydelse af tillægslån at kræve konvertering af de ældre i låntagerens ejendom indestående lån efter statshusmandsloven.

I øvrigt svarer paragraffen til den gældende udlånslovs § 4.

Til § 5.

Bestemmelsen svarer til § 5 i den nugældende udlånslov.

Til § 6.

Det tilsvarende for renteefterbetaling, som ifølge statshusmandslovens § 43, stk. 1, påhviler en låntager, for så vidt han har haft rentefrihed for en del af statslånet, og statens efterbetalingskrav er hjemlet i pantebrevet, forfalder til betaling ved ejer-

skifte, idet statens jordlovsudvalg i hvert enkelt tilfælde træffer afgørelse om, hvorvidt og i hvilket omfang det i ejerens besiddelsestid påløbne tilsvarende skal kræves indbetalt.

Sådant efterbetalingskrav er hjemlet dels for de efter statshusmandslovens ikrafttræden den 1. november 1948 ydede lån, dels for lån ydet i henhold til lovene nr. 557 og 537 af 4. oktober 1919, d. v. s. lån i jordrentebud oprettet i årene 1920-1934, dog årene 1920-1948, såfremt brugene er oprettet på præstegårdsjord. På de øvrige før 1. november 1948 oprettede brug, d. v. s. brug der er oprettet med jordkøbslån, samt jordrentebud oprettet i perioden 1935-1948 på jord afhændet af staten, finder efterbetalingskravet kun anvendelse, såfremt dette er blevet fastsat ved ejerskifte eller overenskomst efter 1. november 1948, således som det ved statshusmandslovens gennemførelse var forudsat i bemærkningerne til lovforslaget.

Ifølge administrativ praksis i ejerskiftetilfælde vil efterbetalingskravet i tilfælde, hvor debitor har besiddet ejendommen gennem en længere årrække, og omstændighederne ikke begrunder et afkald på kravet, normalt højst blive gjort gældende for det tilsvarende, som er påløbet gennem de senest forløbne 10-20 år af debitorens besiddelsestid. I ejerskiftetilfælde har sælgeren iøvrigt nu mulighed for at lade efterbetalingskravet helt eller delvis overtage af køberen, for så vidt sådan aftale indgår som led i handelsvilkårene, og størrelsen af den af køberen således overtagne hæftelse udtrykkeligt fremgår af overdragelsesdokumentet, jfr. statshusmandslovens § 43, stk. 2, således som denne er ændret ved lov nr. 96 af 16. marts 1960. I forbindelse med den konvertering af lånene, der ifølge statshusmandslovens § 43, stk. 7, er obligatorisk ved ejerskifte, er der endvidere åbnet adgang for statens jordlovsudvalg til at kvittere en del af det af køberen overtagne renteefterbetalingsbeløb, for så vidt den i ejendommen indestående spærreprioritet efter konverteringen ville overstige $\frac{2}{5}$ af det samlede lån.

Ved frivillig konvertering udenfor ejerskiftetilfælde giver loven ikke samme adgang til at reducere statens renteefterbetalingskrav, idet bestemmelserne i statshusmandslovens § 57, stk. 2, 4. punktum, jfr. § 43, stk. 7, forudsætter, at debitorens hæftelse for renteefterbetaling fuldtud — sammen med eventuelle hidtil rente- og afdragsfri lånebeløb — inddrages som en rente- og afdragsfri del af det konverterede lån, således at hæftelsen kun kan nedskrives, for så vidt det rente- og afdragsfri beløb efter konverteringen ville overstige $\frac{2}{5}$ af det samlede lån.